

Sprawozdanie Komisji sejmowej

wybranej do rozpoznania wniosków w sprawie wykupna prawa propinacyi.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą powziętą na posiedzeniu dnia 15. Września b. r., przekazała Wys. Izba Komisji projekt Wydziału krajowego o wykupnie prawa propinacyi, zaś uchwałą z dnia 10. Października b. r. przedłożenie rządowe w tym samym przedmiocie, do rozpoznania i zdania sprawy.

Obydwa te projekta do Ustawy o wykupnie prawa propinacyi, osnute są na zasadach przez Wys. Sejm uchwalonych w zeszłorocznej sesji na dniu 17. Stycznia b. r.; zdawałoby się przeto, że zadanie Komisji było bardzo łatwe, gdyż rozpoznanie ustaw wyrobionych w granicach uchwały Sejmu nie powinno trafiać na trudności w istocie rzeczy. Tak sądzićby należało, atoli w rzeczywistości jest całkiem inaczej.

Przy rozwiązaniu kwestyi propinacyjnej zachodzą różnorodne interesa, uwzględnić potrzeba jej charakter przemysłowy, charakter społeczno-policyjny i prawno- prywatny, a przy tym ostatnim nie-małej jest wagi strona finansowa.

Jeżeli bowiem prawo propinacyi ma cechę własności prywatnej pod sankcją ustaw na-bytej, — czemu nikt nie przeczy, — to zaiste nie może być uprawnionym odjęte, jak tylko ze wzglę-dów publicznych, za słusznem wynagrodzeniem.

Dotąd w teorii jesteśmy zgodni, uchylamy wyłączość propinacyi z uwagi na wolność przemysłu, wolność gruntów, słowem na nowy porządek społecznego ustroju, — gdy wszakże idzie o wynagrodzenie uprawnionych, od początku tej sprawy szukano napróżno funduszu, szukano tego, ktoby, za ogół zapłacił. I ztąd to zaiste wyrodziła się w praktyce myśl, którą Wys. Izba zeszłoroczną uchwałą ustaliła, że prawo propinacyi ma się samo wykupić, to jest, że właściciele onegoż mają być wynagrodzeni dochodem z propinacyi, czyli mówiąc otwarcie, uprawnieni mają się sami odszkodować za ubytek prawa odjąć się im mającego. Myśl ta wyrodziła się oczywiście nie z dobrej woli, lecz ze stosunków nieuniknionej konieczności, i nie czas dzisiaj zastanawiać się nad tem dla czego tak jest bo inaczej być nie może, i inaczej nie będzie. Myśl ta wszakże nie odpowiada pojęciu wywłaszczenia, ani pojęciu wykupna, i w tem leży trudność ustawniczego przeprowadzenia rzeczy. W takich warun-

kach ułożyć ustawę, któraby choć w części odpowiedziała interesom uprawnionych, nie trąciła o jaki skopół ustawodawczej kompetencji, i w każdym kierunku wytrzymała poziski krytycznego poglądu, zaliczyć można, bez przesady, do rzędu niezwykłych zadań.

Komisya jest głębokiego przekonania, że tylokrotnie wznawiana sprawa propinacyi ostatecznie załatwić potrzeba, i przejąwszy się zdaniem Wys. Izby, zawartem w zasadach uchwalonych na zeszłorocznej sesyi, badała wszechstronnie przekazane jej projekta.

Zdawało się jednak komisyi, że skoro wynagrodzenie uprawnionych za ubytek prawa propinacyi polega przeważnie na użytkowaniu tego prawa przez pewien przeciąg lat, należy o ile możności uprościć czynności z przeprowadzeniem tej sprawy połączone, ograniczyć liczbę instancyj urzędujących, zmniejszyć tem samem koszta, słowem ułatwić uprawnionym przystęp do rzekomego ich wynagrodzenia, nienaruszając prawa rzeczowe osób trzecich. Z tego wychodząc zapatrywania nie zgodziła się Komisya w całości ani na projekt Wydziału krajowego, ani na projekt rządowy, i wypracowała projekt do ustawy pod **A.** załączony, któryja Wys. Izbie do uchwalenia przedstawia.

Ponieważ dalej jest rzeczą słusności, by uprawnieni, którzy ze względów interesu publicznego poświęcają część prawa swojego, nieopłacali nadto kosztów stemplowych i tym podobnych należności skarbowych z przeprowadzeniem tej sprawy łączących się, — z drugiej strony zaś przez peryod lat ustawą wskazanych mieli zapewnione pożytki z propinacyjnego prawa wyszynku, wnosi Komisya dwie uchwały w tym kierunku.

Wysoki Sejm raczy przeto:

1. uchwalić załączoną pod **A.** ustawę o prawie propinacyj;
2. powziąć uchwały I. i II. pod **B.** w związku z powyższą ustawą będące.

We Lwowie dnia 14. Października 1874.

Przewodniczący
H. Wodzicki w. r.

Sprawozdawca
Marceli Madeyski w. r.

Ustawa o prawie propinacyi

z dnia 187 obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Dział I.

I. Ogólne postanowienia.

§. 1.

Wyłączność prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów służąca z tytułu prawa propinacyi właścicielom dóbr tabularnych, lub innym osobom, bądź pojedynczym, bądź zbiorowym, ma być zniesiona. (§. 2 i 3)

§. 2.

Wyrób gorących napojów propinacyjnych staje się z ograniczeniami w niniejszej Ustawie postanowionem i już od dnia wejścia jej w życie przedmiotem wolnego przemysłu.

§. 3.

Wyłączne prawo wyszynku gorących napojów propinacyjnych zostaje w posiadaniu właścicieli tego prawa, w całej jego rozciągłości aż do upłynięcia

dwudziestego szóstego roku od dnia, w którym, kapitał wynagrodzenia uprawnionym w całym kraju prawomocnie przyznanym zostanie. (§. 23.)

Po upływie tego peryodu, każdy właściciel majątności — stanowiącej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy odrębne ciało hipoteczne, z którym połączone jest prawo propinacyi — lub tegoż prawonabywca, pozostanie w prawie posiadania jednego szynku w obrębie tejże majątności.

§. 4.

Opłaty konsumcyjne, pobierane przez gminy od wyrobu i wprowadzania gorących napojów, pozostają nienaruszone.

§. 5.

Opłaty w niektórych miastach na rzecz gminy, pobierane z tytułu prawa propinacyi od wyrobu i wprowadzania napojów gorących, od konsensów na wyszynki i za pozwolenie zakładania fabryk wyrabiających gorące napoje, pozostają nienaruszone; lecz od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy będą nadal pobierane jako opłaty konsumcyjne, lub jako opłaty za dozór policyjny.

§. 6.

Miasta posiadające prawo propinacyi mogą zastosować wykonywanie prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów w obrębie gminy miejskiej do ogólnych postanowień ustawy przemysłowej, i poddać postanowienia przez się w tej mierze uchwalone zatwierdzeniu przez ustawę krajową. Prawo wyrobu i wyszynku napojów gorących w ten sposób uregulowane, przestaje być przedmiotem niniejszej ustawy; w przeciwnym razie zaś prawo propinacyi będące własnością miast, wykonywane w obrębie gminy, zniesionem będzie według postanowień niniejszej ustawy.

§. 7.

Za zniesienie wyłączności prawa wyrobu i wyszynku napojów propinacyjnych otrzymają uprawnieni tytułem wynagrodzenia kapitał w goto-

wych pieniądzcach, równający się dwunastoletniemu czystemu dochodowi rocznemu z propinacyjnego prawa wyszynku.

Jako czysty dochód roczny z prawa wyszynku ma być uważane przecięcie dochodu, który w ostatnich sześciu latach przed wejściem w życie tej ustawy przyjęty był do wymiaru podatku dochodowego z propinacyjnego prawa wyszynku, po odtrąceniu wszakże przeciętnej z tychże sześciu lat kwoty rocznego podatku z dodatkami państwowymi, krajowymi i indemnizacyjnymi.

§. 8.

Uprawnieni mogą zrzec się wynagrodzenia w całości lub w części. (§. 11 i 14.)

Zrzeczenie się takie nie narusza prawa posiadania propinacyjnego prawa wyszynku w §. 3. wskazanego.

D z i a ł II.

O wynagrodzeniu.

§. 9.

Dla wymierzenia wynagrodzenia za zniesienie propinacyjnego prawa wyszynku ustanowiona będzie krajowa komisya we Lwowie.

§. 10.

Komisya ta składa się z c. k. Namiestnika lub delegowanego przezeń zastępcy jako przewodniczącego i sześciu członków; mianowicie: dwóch wyższych urzędników politycznej władzy krajowej, których mianuje Namiestnik, — dwóch członków Wydziału krajowego, których wybiera tenże Wydział z grona swego, — jednego radcy wyższego Sądu krajowego we Lwowie, którego mianuje Prezydent tegoż Sądu, — i jednego zastępcy uprawnionych, którego mianuje Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Członkowie komisji mają zastępców w ten sam sposób obranych lub mianowanych.

Członkowie komisji krajowej nie pobierają żadnego wynagrodzenia za czynności swoje w tej komisji.

Komisji krajowej przydani będą potrzebni urzędnicy koncepcyjni, rachunkowi i manipulacyjni.

§. 11.

Zaraz po wejściu w życie ustawy niniejszej zawezwie c. k. Namiestnictwo edyktem uprawnionych, izby w terminie sześciu miesięcy, licząc od dnia ogłoszenia edyktu w urzędowym dzienniku krajowym, zgłosili się pisemnie do komisji krajowej o wynagrodzenie, albo też wnieśli pisemnie zrzeczenie się prawa do wynagrodzenia. (§. 8.)

§. 12.

Jeżeli prawo propinacyi jest częścią nieruchomości przedmiotem ksiąg hipotecznych będącej, albo samoistne stanowi ciało hipoteczne, natenczas zgłaszający się właściciel winien w celu udowodnienia własności tej nieruchomości, lub prawa propinacyj, przyłączyć do pisma zgłoszenia, lub pisma zrzeczenia się wynagrodzenia, najnowszy wyciąg z ksiąg hipotecznych.

Zgłaszający się o wynagrodzenie uprawniony winien zarazem wykazać czysty dochód roczny z propinacyjnego prawa wyszynku w myśl postanowienia §. 7. tej ustawy.

Za każde ciało hipoteczne należy wnieść osobne zgłoszenie.

§. 13.

Jeżeli prawo propinacyi jest wspólną własnością kilku osób, zgłoszenie się o wynagrodzenie jednego lub kilku właścicieli nie obowiązuje innych współuprawnionych. Zgłoszenia tego rodzaju natenczas tylko są ważne, jeżeli doń przystąpią wszyscy współuprawnieni.

§. 14.

Jeżeliby nie wszyscy uprawnieni do wynagrodzenia wnieśli w terminie §. 11. oznaczonym żądane oświadczenie, zawezwie c. k. Namie-

stnictwo ponownie edyktem niezgłaszających się uprawnionych, iżby w terminie nieprzekraczalnym dni 90ciu, licząc od dnia ogłoszenia edyktu w urzędowym dzienniku krajowym, zgłosili się o wynagrodzenie, albowiem niezgłaszający się uważani będą jakoby się zrzekli prawa do wynagrodzenia.

§. 15.

Po upływie terminu w §. 14 oznaczonego ogłosi krajowa komisya osobnym edyktem imiennie wszystkie majątki przedmiotem ksiąg hipotecznych będące, których właściciele zrzekli się bądź wyraźnie, bądź milcząco (§. 11. 14.) wynagrodzenia i zawezwie oraz wszystkich, którzyby z tytułu prawa rzeczowego czuli się pokrzywdzonymi tem zrzeczeniem, ażeby w nieprzekraczalnym terminie dni dziesięciu licząc od dnia ogłoszenia edyktu w urzędowym dzienniku krajowym, zarzuty swoje do komisji krajowej wnieśli gdyż w razie przeciwnym milczenie ich uważane będzie za przystąpienie do zrzeczenia się uprawnionych.

Komisya krajowa jeżeli uzna, iż zarzut wniesiony jest nieuzasadniony, zwróci takowy wnoszącemu z wezwaniem poszukiwania preteusyi swoich na drodze prawa. Jeżeli tenże w przeciągu 30 dni nie wnieśnie pozwu do właściwego Sądu, traci prawo czynienia zarzutu przeciw zrzeczeniu się wynagrodzenia.

W sprawach takich mają być zastosowane analogicznie postanowienia Ustawy z 6. lutego 1869. (D. U. p. Nr. 28), a zarzut ma być uznany za nieuzasadniony jeżeli bezpieczeństwo prawa rzeczowego, w myśl §. 1374. p. u. c. nie jest naruszone.

§. 16.

Jeżeli zarzut choćby jednej tylko osoby, wniesiony w myśl §. 15. przeciw zrzeczeniu się wynagrodzenia okaże się uzasadnionym, winna komisya krajowa wezwać uprawnionego do zgłoszenia się o wynagrodzenie w terminie danym. Jeżeli zaś uprawniony pomimo wezwania nie zgłosi się w tym terminie, zarządzi komisya krajowa obli-

czenie i przyznanie wynagrodzenia w dotyczącym majątku z urzędu na koszt uprawnionego.

§. 17.

Komisya krajowa rozpoznaje wniesione przez uprawnionych zgłoszenia o wynagrodzenie, oblicza stosownie do postanowień §. 7. wysokość wynagrodzenia na podstawie czystego dochodu rocznego z propinacyjnego prawa wyszynku, zarządza w razie potrzeby dochodzenia uzupełniające przez powiatową władze polityczną, i wydaje ostateczny wyrok indemnizacyjny.

§. 18.

Jeżeli dochód z propinacyjnego prawa wyszynku połączony był z innymi dochodami, jak n. p. z dochodem z młyna, cegielni zajazdu i t. p. orzeknie komisya krajowa na podstawie fasyi, lub gdyby fasye nie okazywały każdego dochodu z osobna, na podstawie szczegółowych dochodzeń ile w ogólnej kwocie dochodów mieści się innych dochodów, a ile pozostaje jako dochód z propinacyjnego prawa wyszynku.

Gdzie przy wymierzaniu podatku dochodowego od dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku nie uwzględniono i nie potrącono czynszu za budynki dodane do wykonywania wyszynku, albo za dodane dzierżawcy lub szynkarzowi pola, pastwiska, lub też wartości jakichkolwiek innych dodatków, — orzeka komisya na podstawie szczegółowych dochodzeń, o ile dodatki te wyrównane (skompensowane) są wzajemnymi dodatkami, które dzierżawca lub szynkarz dawał właścicielowi, a które nie były doliczone do dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku przyjętego za podstawę do wymierzania podatku.

W razie potrzeby zdania znawców mianuje tychże Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 19.

Komisya krajowa wydaje wyroki indemnizacyjne osobno dla każdego majątku odrębne ciało hipoteczne tworzącego, którego częścią składową

jest prawo propinacyi; jeżeli zaś prawo propinacyi nie jest częścią majątku przedmiotem ksiąg hipotecznych będącego, wyroki wydawane będą według osób uprawnionych.

Do powzięcia uchwały niezbędna jest obecność przewodniczącego i wszystkich członków komisji lub ich zastępców. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Przewodniczący nie głosuje; jednak w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego się przychyli przewodniczący. Jeśli przy równości głosów różnica zdań zachodzi jedynie co do wysokości cyfry, przewodniczący może przyjąć cyfrę średnią.

§. 20.

Przeciw wyrokom komisji krajowej służy prawo rekursu do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Do wniesienia rekursu ustanawia się nieprzekraczalny termin 30 dni od dnia doręczenia wyroku indemnizacyjnego, nie licząc w tenże termin dni, które zajmie przesyłka rekursu pocztą.

Rekursa należy wnosić do komisji krajowej.

Orzeczenia Ministerstwa są ostateczne.

Koszta dochodzenia spowodowane rekursem ponosi w razie odrzucenia tegoż strona, która wniosła rekurs.

§. 21.

Komisja krajowa przesyła Wydziałowi krajowemu z urzędu odpisy wyroków indemnizacyjnych przez siebie wydanych.

§. 22.

Spory o prawo propinacyi należą do drogi prawa. Gdyby w przedmiocie wynagrodzenia weszły do komisji krajowej żądania kilku uprawnionych sprzeciwiając się sobie, przeprowadzonym będzie obliczenie z tym, który jest w faktycznym posiadaniu prawa propinacyi. Kapitał wynagrodzenia złożony będzie w takim razie jako sporny do sądu.

Gdyby ustanowienie kapitału wynagrodzenia okazało się zawisłym od decyzji spornych kwestyj

prawa prywatnego, komisya krajowa zawyrokuje według ostatniego faktycznego posiadania i wyznaczy termin przynajmniej 60 dni, w którym pozew dla rozstrzygnięcia sprawy spornej do właściwego sądu wniesiony być winien, gdyż w razie niewniesienia pozwu wyrok komisji stanie się prawomocnym.

W razie wydania wyroku sądowego należy się zastosować do niego przy ostatecznem oznaczeniu kapitału wynagrodzenia.

§. 23.

Dzień, w którym kapitały wynagrodzenia uprawnionym w całym kraju ostatecznie zostaną przyznane, poda komisya krajowa do powszechnej wiadomości.

Z dniem tego ogłoszenia rozpoczyna się peryod lat 26. w §. 3 ustanowiony.

Nierozstrzygnięte na drodze prawa spory w sprawach propinacyi, nie wstrzymują rozpoczęcia rzeczzonego peryodu.

D z i a ł III.

O funduszu wynagrodzenia.

§. 24.

Na spłacenie kapitałów wynagrodzenia, pokrycie wszystkich wydatków połączonych z przeprowadzeniem czynności wymiaru wynagrodzenia, jakoteż kosztów zarządu, utworzony będzie propinacyjny fundusz wynagrodzenia.

Fundusz ten powstaje:

- a) z opłat składanych przez właścicieli prawa propinacyi;
- b) z rocznych opłat od wyszynku gorących na pojów wykonywanego na podstawie konsensów przemysłowych udzielonych osobom niemającym prawa propinacyi;
- c) z jednorazowych opłat od zakładania nowych gorzelń i browarów; nareszcie

d) z grzywien nakładanych w sprawach propinacyjnych.

§. 25.

Właściciele prawa propinacyi, których prawo do wynagrodzenia zgłoszonym zostało, opłacają na propinacyjny fundusz wynagrodzenia od dnia upływu terminu edyktem pierwszym oznaczonego (§. 11.) aż do dnia w którym ogłoszono, iż kapitały wynagrodzenia w całym kraju przyznane zostały, (§. 23.) corocznie po dwa od sta od wymaganego przez nich kapitału wynagrodzenia; potem zaś od dnia ogłoszenia (§. 23.) aż do dnia, w którym kapitał wynagrodzenia wypłacony im będzie, corocznie po dwa od sta od przyznanego im kapitału wynagrodzenia.

Po wypłaceniu, lub przekazaniu do wypłaty (§§. 39 i 40) kapitału wynagrodzenia, opłacać będą właściciele prawa propinacyi na fundusz umorzenia po 7°/₁₀₀ od 100 od wypłaconego im kapitału, dopóki wynagrodzenie w całym kraju spłaconem nie będzie, — jednakże nie dłużej jak do upłynięcia proryodu w §. 3 oznaczonego.

Wszystkie te wypłaty uiszczają obowiązani w półrocznych ratach z góry do kasy urzędów podatkowych.

§. 26.

Opłaty w §. 25. wymienione pobierane będą w ten sam sposób jak podatki rządowe.

Celem przypisania i poboru takowych udzieli komisya krajowa urzędom podatkowym wykaz opłat przez właścicieli prawa propinacyi na fundusz wynagrodzenia uiszczających, sporządzony na podstawie wymaganego, lub prawomocnie już przyznanego uprawnionym wynagrodzenia, z poszczególnieniem kwoty na każdego z obowiązanych przypadającej.

Wydział krajowy zaś, jako władza zarządzająca propinacyjnym funduszem wynagrodzenia udzielać będzie urzędom podatkowym wykazy uprawnionych, którym w skutek losowania kapitał wynagrodzenia wypłaconym, lub do wypłaty przekazanym został.

Rzeczono opłaty mają w wypadku egzekucyi lub konkursu wierzycieli takie same pierwszeństwo hipoteczne jak podatki rządowe.

Jeśli prawo propinacyi nie jest częścią majątku przedmiotem ksiąg hipotecznych będącego, lub jeśli takowe hipotecznie wydzielone odrębnie istnieje, ciężar rzeczono opłaty na propinacyjnym prawie wyszynku z pierwszeństwem przed wszystkimi wierzycielami.

§. 27.

Właściciele prawa propinacyi, którzy zrzekli się w całości wynagrodzenia (§. 8.) uwolnieni są od uiszczania wszelkich opłat na rzecz propinacyjnego funduszu wynagrodzenia.

§. 28.

Każdy, kto nie z tytułu prawa propinacyi lecz na podstawie konsensu przemysłowego wykonuje wyszynk gorących napojów, opłacać ma od tego wyszynku na rzecz propinacyjnego funduszu wynagrodzenia należności roczne w ilości paragrafem następnym oznaczonej.

Należności te winien obowiązany opłacać od 1. dnia tego miesiąca, który nastąpi po upływie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, po upływie peryodu w §. 3. oznaczonego, a w razie wcześniejszego spłacenia kapitału wynagrodzenia w całym kraju, z chwilą spłacenia onegoż, ustaje obowiązek płacenia tych należności.

§. 29.

Należność rzeczona ustanawia się od wyszynku w miejscowościach liczących nie więcej jak 1000 mieszkańców, po 40 zł. w. a., w miejscowościach z ludnością od 1000 do 5000 mieszkańców po 60 zł. w. a., w miejscowościach z ludnością od 5000 do 12000 mieszkańców po 80 zł. w. a., we wszystkich miejscowościach zaś z ludnością nad 12000 mieszkańców po 100 zł. w. a. rocznie, bez różnicy, czy wyszynk jest wykonywany jako przemysłowość samoistna, czy jako akcesoryum innej przemysłowości.

§. 30.

Władza polityczna powiatowa wymierza według postanowień §. 28 i 29. rzeczzone należności, i zawiadamia o tem obowiązanych; — następnie udziela wykaz wszystkich należności wymierzonych, w jednym egzemplarzu c. k. urzędowi podatkowemu, w drugim Wydziałowi krajowemu.

Przeciw wymiarowi należności służy tak koncesjonowanemu szynkarzowi, jak Wydziałowi krajowemu, jako władzy zarządzającej propinacyjnym funduszem wynagrodzenia, prawo odwołania się do c. k. Namiestnictwa. Przeciw decyzji Namiestnictwa służy prawo rekursu tylko temu, na czyją niekorzyść orzeczenie pierwsze zniesionem zostało. Rekurs nie wstrzymuje wykonania orzeczeń.

§. 31.

Należności powyższe uiszczane być mają do kasy urzędu podatkowego w półrocznych ratach z góry zawsze dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku, w razie zaś nchybienia terminu z odsetkami zwłoki po 6% od 100. Jeśli obowiązek opłaty tych należności nie zaczyna się z dniem 1. stycznia lub 1. lipca, uiszczeni obowiązani pierwszą ratę tylko w takiej ilości, jaka stosunkowo wypadnie za czas od dnia obowiązku opłaty, do dnia 1. stycznia względnie 1. lipca.

Zebrane należności odsyłają c. k. urzędy podatkowe do kasy krajowej propinacyjnego funduszu wynagrodzenia.

Należności te ściągane będą, w ten sam sposób jak podatki rządowe.

§. 32.

Kto w czasie od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej aż do upływu peryodu w §. 3. określonego, będzie zakładał nową gorzelnię lub browar, — jeśli w ciągu ostatnich lat pięciu przed ogłoszeniem niniejszej ustawy niepedził wcale gorzałki lub nie warzył piwa, — winien zapłacić na rzecz propinacyjnego funduszu wynagrodzenia przed rozpoczęciem wyrobu wódki lub piwa jednorazową należność. Wysokość takiej jednorazowej opłaty wynosi od każdego nowoza-

łożonego browaru po 2000 złr. w. a, a od każdej nowo założonej gorzelnii po 500 złr. w. a.

Właściciele prawa propinacyi, którzy w rzeczonych pięciu latach browar lub gorzelnię chociażby z przerwami w ruchu utrzymywali, wolni są od opłaty powyższej należności nawet w takim razie, jeśli te zakłady dla obfitszej produkcji rozszerzają lub przeistaczają.

§. 33.

Opłaty w §. 32. ustanowione należy uiszczać bezpośrednio do kasy propinacyjnego funduszu wynagrodzenia.

Polityczne władze powiatowe obowiązane są, zawiadamiać tym celem Wydział krajowy o każdym na założenie gorzelnii lub browaru wydanem pozwoleniu.

§. 34.

Propinacyjnym funduszem wynagrodzenia zarządza Wydział krajowy.

D z i a ł I V.

O spłacie wynagrodzenia.

§. 35.

Z dniem ukończenia czynności wymiaru kapitałów wynagrodzenia (§. 3. i 33.) rozpoczyna się spłacanie kapitałów wynagrodzenia, według planu umorzenia, który ułożony być ma przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, — a zatwierdzony przez Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Spłacanie to następuje w ten sposób, że co pół roku odbywa się losowanie wyroków indemnizacyjnych stosownie do planu umorzenia.

§. 36.

Każdy kapitał wynagrodzenia przyznany osobnym wyrokiem indemnizacyjnym otrzyma los

osobny; sporządzonych będzie więc tyle losów, ile wydano prawomocnych wyroków indemnizacyjnych.

Losy te będą złożone do urny i w niej przechowane pod kluczem i pieczęcią Wydziału krajowego. Klucz zostaje w przechowaniu Marszałka lub jego zastępcy w Wydziale krajowym.

§. 37.

Wydział krajowy, jako władza zarządzająca propinacyjnym funduszem wynagrodzenia ogłosi zawsze kwotę kapitałów wynagrodzenia według planu umorzenia z końcem czerwca, lub z końcem grudnia, do losowania przypadająca i przeprowadzi w połowie czerwca, względnie w połowie grudnia, losowanie wyroków indemnizacyjnych.

Losowanie odbywa się publicznie w obec komisji do losowania przez Wydział krajowy wyznaczonej, a losów będzie ciągniętych tyle, na ile wystarczy suma na to półrocze do spłacenia przeznaczona.

Jeżeli los na ostatku wyciągnięty przedstawia kapitał wynagrodzenia wyższy niż jest fundusz na spłatę onego po pokryciu wprzód wyciągniętych losów pozostały, wylosowany kapitał spłacony będzie z końcem następującego półrocza; resztująca zaś w tenże półrocze po spłaceniu tego kapitału kwota do umorzenia przeznaczona, stanowi fundusz losowania w tem półroczu.

§. 38.

Wydział krajowy obwieszcza wylosowane kapitały wynagrodzenia, i wypłaca takowe z końcem następującego po wylosowaniu półrocza, to jest z końcem grudnia tego samego roku, względnie z końcem czerwca roku następnego.

§. 39.

Jeśli prawo propinacji połączone jest z własnością majątku nieruchomego, albo też stanowi odrębne ciało hipoteczne, spłata kapitału wynagrodzenia nastąpić może tylko z uwzględnieniem rzeczowego prawa osób trzecich.

Gdzie zachodzą prawa osób trzecich kapitał wynagrodzenia złożony będzie do depozytu Instan-

cyi realnej. Z dniem złożenia spłata jest dokonana.

Jeżeli zaś uprawniony wyjedna sobie poprzód u Instancyi realnej prawomocną asygnacyę na wypłacenie kapitału wynagrodzenia, wypłata tegoż nastąpi do rąk uprawnionego.

Akt złożenia do Sądu kapitału wynagrodzenia ma być z urzędu zanotowany w księgach hipotecznych przy dotyczącym majątku. Zanotowanie to ma ten skutek, że później nabyte prawa rzeczowe nie będą uwzględnione przy sądowej rozprawie o przekazanie kapitału wynagrodzenia.

Przy hipotecznem odpisywaniu, przekazywaniu i wypłacaniu kapitału wynagrodzenia zastosowują się analogicznie postanowienia patentu ces. z d. 8. listopada 1853 L. 237 Dz. u. p., i rozporządzenia minist. z d. 28. lipca 1859 L. 142 D. u. p.

Postępowanie sądowe względem przekazania kapitału wynagrodzenia rozpoczyna się dopiero po złożeniu do Sądu tegoż kapitału.

§. 40.

Wszystkie inne wylosowane kapitały wynagrodzenia zostaną spłacone dopiero po upływie peryodu w §. 3-im oznaczonego, jeżeli należności, które od takowych aż do końca peryodu umorzenia uiszczane być mają, nie zostaną propinacyjnemu funduszowi wynagrodzenia z góry zapłacone lub zabezpieczone.

Dopóki jednak kapitał wynagrodzenia nie zostanie spłaconym, uprawniony opłacać będzie tylko po dwa od sta od przyznanego mu kapitału.

§. 41.

Koszta dochodzenia i wymiaru wynagrodzenia, o ile takowe nie ponoszą strony, (§. 16. i 20) równie jak koszta Zarządu propinacyjnego funduszu wynagrodzenia pokryte być mają z tegoż funduszu.

§. 42.

Jeżeli propinacyjny fundusz wynagrodzenia będzie potrzebował pieniędzy do pokrycia wypłat na nim ciężących, zaliczy mu je fundusz krajowy

za opłatą procentu po 5 od sta pod warunkiem rychłego zwrotu.

Gdyby propinacyjny fundusz wynagrodzenia nie był w stanie zwrócić dostarczonych zaliczek do końca peryodu w §. 3. oznaczonego, niedobór wynikły poniesie fundusz krajowy.

Ustawa krajowa orzeknie zaś czyli i jakie opłaty od wyszynku gorących napojów pobierane będą po upływie rzezonego perjodu na rzecz funduszu krajowego celem pokrycia niedoboru.

Pozostałość propinacyjnego funduszu wynagrodzenia, jaka okaże się po spłaceniu wynagrodzenia w całym kraju i pokryciu wszystkich wydatków, staje się własnością funduszu krajowego.

Dział V.

Postanowienia karne.

§. 43.

Kto w warunkach §. 32 określonych rozpoczął wyrób wódki lub piwa nie opłaciwszy poprzedzającej od niego należności na rzecz propinacyjnego funduszu unorzeczenia, staje się winnym przekroczenia i podpada karze podwójnej należności.

§. 44.

Posiadaczom gorzelni, browarów i miodosytni, nie mającym prawa propinacyi a trudniącym się wyrobem wódki, piwa i innych trunków propinacyjnych, nie wolno sprzedawać wyrobów swoich inaczej, jak tylko hurtownie w naczyniach pod obręczami, zawierających przynajmniej jedno niższo-austryackie wiadro.

Od 1. stycznia 1876 r. począwszy zamiast miary jednego niższo-austryackiego wiadra ustanawia się miara pół hektolitra.

Przekroczenie postanowienia tego karaniem będzie w ten sam sposób, jak przekroczenia w sprawach wyszynku. (§. 45.)

§. 45.

Szynkowanie pokątne, tudzież przekroczenia przepisów w sprawach propinacyjnego prawa wyszynku, karane będą grzywnami od 10 do 200 złr., lub w razie niemożności zapłaty aresztem od 2 do 40 dni, o ile niniejsza ustawa innych kar nie postanawia.

Orzeczenie karne może także postanowić konfiskatę trunków i sprzętów, służących do popełnienia przestępstwa.

Kto uznany został winnym przestępstwa ma ponosić koszt dochodzenia i koszt wykonania kary.

§. 46.

Wszelkie grzywny, nakładane w sprawach propinacyjnych i przedmioty skonfiskowane (§§. 43. 44 i 45) wpływają do propinacyjnego funduszu umorzenia.

D z i a ł VI.

Postanowienia dodatkowe.

§. 47.

Osobna instrukcja, którą wyda Ministerstwo spraw wewnętrznych określi bliżej sposób postępowania komisji krajowej.

Wydział krajowy zaś wyda osobną instrukcję do zarządu propinacyjnym funduszem i do spłaty wynagrodzenia.

§. 48.

Władze rządowe w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

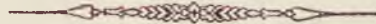
winne udzielać wszelkiej pomocy do przeprowadzenia postanowień niniejszej ustawy.

§. 49.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie równocześnie z ustawą państwową o uwolnieniu aktów prawnych, podań i innych pism, odnoszących się do wynagrodzenia propinacyjnego od stempli i opłat skarbowych.

§. 50.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Uchwała I.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
wzywa c. k. Rząd o przedstawienie odpowiednich wniosków do Ustawy:

aby wszelkie z wymiarem, przekazaniem i wypłatą wynagrodzenia, tudzież z opłatami na fundusz wynagrodzenia w związku będące podania, protokoły, dokumenta, wpisy hypoteczne, wyroki, przekazy sądowe i inne pisma lub czynności Sądów, Komisyi, jakoteż wszystkich innych władz wolne były od stempli, od należności bezpośrednich, od opłat depozytowych i w ogóle od wszelkich należności rządowych.

Jobson's

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text appears to be organized into several paragraphs, but the characters are too light and blurry to transcribe accurately.

Uchwała II.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
wzywa c. k. Rząd:

1. ażeby przy udzielaniu konsensów na drobną sprzedaż i wyszynk słodzonych trunków spirytusowych trzymano się ściśle obowiązującego dotąd Najwyższego pisma gabinetowego z dnia 28. Listopada 1837. (Zbiór ustaw prowincjonalnych z r. 1839 Nr. 13.)
 2. o — równocześnie z wejściem w życie ustawy krajowej o prawie propinacyi — postanowienie w drodze właściwej, ażeby przez cały peryod, w którym propinacyjne prawo wyszynku zostaje na mocy ustawy krajowej w posiadaniu uprawnionych do propinacyi, konsensa na wyszynk i drobną sprzedaż słodzonych trunków spirytusowych — gdzie i o ile te konsensa mogą być udzielane w myśl Najwyższego pisma gabinetowego z dnia 28. Listopada 1837, — nie były udzielane inaczej, jak tylko po ściśle zbadaniu potrzeby miejscowej, przesłuchaniu uprawnionego i przekonaniu się, że uprawniony nie zaspakaja tej potrzeby, tudzież po zasięgnięciu zdania Wydziału krajowego jako władzy zarządzającej propinacyjnym funduszem wynagrodzenia.
-

